

Instituția „Radicalilor” în Universitatea Modernă

de Matthew J. Franck 12 . 15 . 15

În această toamnă se vor împlini patruzeci de ani de când am ajuns în campusul universității ca boboc. De atunci n-am mai părăsit academia. Am fost student și apoi profesor în cadrul mai multor instituții: colegiul de științe umaniste, universitatea de stat „Research I” care este mai mare decât un orașel, ambițioasa universitate urbană iezuită „în tradiția catolică”, universitatea de stat „comprehensivă”, de nivel mediu, care s-a ocupat de educația multor generații de studenți, impunătoarea instituție Ivy League, până și într-o universitate dintr-o capitală asiatică.

În aceste patru decenii s-au petrecut multe schimbări, iar eu le-am fost martor. Pe când eram student, puțini dintre noi aveau televizor sau mașină, dar și mai puțini erau nevoiți să muncească sau să facă împrumuturi la bancă pentru a-și plăti studiile. Nu existau telefoane mobile, internet și nici calculatoare personale. În acele timpuri distanța de părinți era foarte reală – nu existau părinți „elicopter”, așa cum sunt în prezent. Acest lucru a însemnat libertate față de constrângerile familiei și casei, și la bine și la rău. Colapsul universităților din anii 1960 era pe atunci complet și aceasta a însemnat incoerențe de curriculum, cultura drogurilor și triumful revoluției sexuale. (Cui nu-i place, la 17 ani, alăturarea cuvintelor „sexual” și „revoluție”?)

Astfel că anii mei de studenție au însemnat o combinație între timp irosit, implicare în tot felul de activități extracurriculare, legarea de prietenii care la vremea aceea îmi păreau foarte

strânse, dar care s-au dovedit, în majoritatea cazurilor (nu în toate), a fi de scurtă durată.

Perioada respectivă a însemnat rătăcirea printr-un deșert spiritual din care am ieșit, după mulți ani, cu o sete extraordinară. Dar, printre toate acestea, anii respectivi au însemnat și adevărate descoperiri intelectuale. Au fost patru ani de eros sub diferite forme, de jos în sus. M-am distrat atât de mult încât am ratat înscrierile la Carter. N-a fost o pierdere foarte mare, dar, chiar și în prezent mi se pare ciudat, din moment ce specializarea mea erau științele politice.

Dacă educație cauți, lucru valabil și atunci și acum, atunci o poți găsi, iar eu am găsit-o sub mentoratul tolerant al unui adevărat profesor care trata gânditorii din trecut ca pe persoane de la care ai ce învăța, și nu doar ca pe niște oameni despre care trebuie să înveți. Mi-a făcut cunoștință cu Platon, Rousseau, Federalistul, Tocqueville, Nietzsche și alții. Am avut un foarte mare noroc, lucru pentru care îi sunt recunoscător și după patruzeci de ani de atunci.

Fiind un om comod, am ales o carieră în domeniul academic, dat fiind că în acea perioadă n-am găsit nimic mai interesant. Astfel, am descoperit că studiile mele mi-au dezvoltat înclinații din ce în ce mai conservatoare din toate punctele de vedere. Intelectual, aceasta a însemnat urmarea înțelepciunii autorilor morți ale căror cărți s-au păstrat, și care sunt cu mult mai antrenante decât orice lucrare aparținând vreunui învățat contemporan. Din punct de vedere moral și practic sunt pro-viață, critic față de revoluția sexuală, devotat demnității ființelor umane ca fiind creaturi egale, create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu – și critic patriot al culturii americane și al vieții politice, prietenos față de piețe, circumspect când vine vorba de utopianism, sceptic față de „experți” și încrezător în instinctele americanilor obișnuiți, mai degrabă decât în gusturile rare ale colegilor mei profesori.

Din perspectivă universitară, conservatorismul m-a determinat să apăr Bărbați Europeni Albi Morți ca fiind figuri preponderente (dar în niciun caz exclusive) în curriculum-ul umanist, și nu datorită a ceea ce-au fost, ci pe baza lucrurilor pe care ni le-au transmis (cu emfază pe

timpul trecut, în majoritatea cazurilor). Am ajuns să privesc cu suspiciune domeniile academice cu numele de „Studii X” – Feministe, de Mediu, de rasă, clasă socială, gen, pace – deoarece, aproape întotdeauna, acestea iau naștere din cele mai noi mofturi academice („competențe”, „gândire critică”), sau din mania administratorului modern de a „plănuși strategic”, făcându-și liste, memo-uri și planificând întâlniri.

Adevărata misiune a educației superioare este să șlefuiască mintea și sufletul oamenilor cu materiale destul de dure și de abrazive încât să formeze ascuțișul intelectului, și să contribuie la întărirea coloanei vertebrale a caracterului. Viețile morale cotidiene ale studenților îi privește pe ei, dar universitatea modernă nu este responsabilă nici să ia măsuri clare împotriva evoluției umane, și nici să îndoctrineze studenții cu moralitatea la modă, în clasă ori în alte domenii ale vieții de student.

Autobiografia de mai sus nu are ca scop stabilirea propriei mele *bona fides*; prin ea intenționez să le transmit studenților din prezent că eu, și puținii ca mine din rândurile academice, reprezentăm diversitatea în cadrul unui campus modern. Noi suntem dizidenții acțiunii de admitere și angajare, criticii culturii combinate, apărătorii căsătoriei ca uniune dintre bărbat și femeie, avocații sanctității vieții de la concepere și până la moartea survenită natural, cei care susținem Constituția, pentru civilizațiile vestice, pentru credința creștină, pentru oamenii care cred că au mai mari șanse să se împlinească moral în Wal-Mart-ul local sau în stranele bisericii evanghelice din cartier, sau în plutonul din armată, decât în facultățile și administrațiile Ivy League sau Big Ten.

Noi, cei care constituim această minoritate, n-am avut niciodată un „spațiu sigur” în campusuri. Nici n-avem nevoie de unul. Noi vrem să atragem studenții să ni se alăture în căutarea adevărului despre lume și despre noi înșine. Nu vrem ca studenții să aibă aceleași opinii ca ale noastre, dar credem în existența adevărului, și nu a „teoriilor” și „paradigmelor”

care se contrazic, ci în informațiile pe care le avem la îndemână, teoretice și practice, științifice și morale, sociale și estetice. Considerăm că prin rațiune putem înțelege aceste informații, și, prin revelații, putem afla și mai multe.

Nu respingem nicio întrebare – dar suntem dispuși să condamnăm răul și să cerem îndreptarea greșelilor, atunci când suntem siguri că există persoane care au avut de suferit (și nu vorbesc doar despre simple „ofense”), sau când binele comun a fost pus în pericol.

Dacă noi, conservatorii, am avea conducerea universității moderne, s-ar înțelege potopul protestelor „radicale” studențești. Până la urmă „îi judecăm pe ceilalți”. Considerăm că preferințele rasiale care-i implică pe unii dintre colegii și studenții noștri sunt nedrepte – ceea ce nu este același lucru cu obiecțiile față de prezența lor și nici un atac la „identitatea” sau personalitatea lor. Considerăm că folosirea „recreațională” de droguri, cultura campusului de consum al băuturilor alcoolice și promiscuitatea sexuală nu sunt bune pentru studenții noștri. De fapt, o parte din noi avem aceste opinii din cauză că noi înșine le-am experimentat. Credem că prea mulți dintre colegii și studenții noștri se sustrag responsabilităților educației superioare, ocupându-se cu lucruri neserioase, fără niciun substrat intelectual. Vrem ca nimeni să nu aibă spații de siguranță departe de nevoile (viața) minții.

Dar noi nu suntem la conducere, și n-am fost niciodată în ultima perioadă. Protestanții studenți din Mizzou, Yale, Amherst, Dartmouth, Caremont McKenna și Princeton se revoltă împotriva unor reguli academice la stabilirea cărora noi n-am luat parte. Administratorii și liderii universității moderne sunt cei care își învață studenții că toate culturile merită același respect, dar că triumful progresivismului laic este inevitabil și de dorit. Cei care resping toate adevărurile morale ca fiind jocuri de rol prea puțin mascate, știu că unele argumente morale referitoare la relația dintre oameni sunt de fapt „discursuri încărcate de ură”. Ei sunt siguri că libertatea autentică trebuie extinsă și către legea care permite avorturile și la fel de siguri sunt

de faptul că acest proces este imposibil de aplicat din cauza „culturii violurilor” din campusul modern. Ei sunt de acord că tinerii bărbați care se consideră femei au dreptul la propriile sentimente și merită să fie tratați conform acestei credințe, dar nu susțin drepturile femeilor și bărbaților credincioși cu principii tradiționale, referitoare la moralitatea sexuală, de a-și apăra aceste principii cu argumente raționale. Susținem beneficiile pedagogice ale diversității cu excepția unui singur tip – cel intelectual – care ar trebui într-adevăr să conteze într-o universitate.

Nu sunt primul care a observat că protestanții și țintele lor se merită unii pe alții. Urmărirea protestelor a reprezentat un banchet de *Schadenfreude* (bucuria pentru necazul altuia, n.tr.), pe de o parte. Nu pot să piardă oare ambele părți? Este gândul care-mi vine-n minte. Dar tentația de a reacționa în acest mod trebuie respinsă.

Cererile studenților nu au nimic radical. Sunt cereri înaintate instituției, formulate de viitorii stâlpi ai instituției, cu scopul ca ea să devină și mai puternică, decât este în prezent:

o și mai mare diversitate superficială și mai puțin predispusă la a răspunde întrebărilor din exterior;

mai dedicată sistemului de răsfăț în grup, care sacrifică intelectul pentru satisfacerea dorinței de putere;

mai devotată confortului fizic, psihologic și emoțional al studenților decât pregătirii lor ca adulți independenți în gândire;

care să afirme și mai mult stilul de viață libertin - umplerea constantă a coșurilor cu prezervative ținute pe holurile căminelor, și judecarea aspră și nedreaptă a puținilor nefericiți

care merg prea departe și-i fac pe alții să nu se mai simtă în siguranță în procesul lipsit de bucuria de căutare a fericirii.

Atât de lipsite de radicalism sunt cererile acestor studenți, încât nu sunt capabili să înțeleagă, nici măcar puțin, adevăratele cauze ale suferințelor lor. Haideți să vedem dacă le putem scoate, cumva, la lumină.

Să lăsăm la o parte științele naturale, care includ propriile tentații pentru aroganța intelectuală, dar cel puțin să obținem niște rezultate viabile în alte sectoare importante din viața academiei – științele umaniste și cele sociale definite în sens larg – care, din a doua jumătate a secolului douăzeci, au intrat în stare de criză. Științele umaniste, cu literatura în frunte, au devenit prizonierele teoriei superioare, politicii inferioare și gustului mediocru. Teoria critică a supt viața din cele mai importante lucrări în domeniul artei și literaturii; cererea ca științele umane să fie „relevante” pentru masele care se presupune că sunt „neglijate” a lipsit de sens normele culturale și estetice rezultate din aceste opere; și „cultura populară” a început să fie considerată demnă de studiat la fel ca orice cultură superioară.

Operele de artă și literare au devenit „producții culturale”, și prin urmare obiecte „interogabile”(chestionabile), iar creatorii lor au încetat să mai fie *subiecți* care ne vorbesc pe limba lor. Noțiunea că științele umane caută adevărul despre condiția umană a scăpat vederii, nefiind apucată cu ambele mâini. Există oare ceva referitor la „condiția umană” despre care se poate rosti „adevărul”? Studenții au fost încurajați să pună la îndoială acest lucru și, în multe dintre cazuri, chiar să respingă ideea.

Cât despre științele sociale, acestea au preluat îndemnul lui Max Weber de a fi „lipsite de valoare”, mulându-se pe științele naturale prin faptul că se ocupă de „fapte” și resping normele morale din câmpul „valorilor” ca fiind nedemne de tratament rațional. În timp ce

marii învățați ai științelor sociale, în cercetările și studiile lor, au făcut efortul (fără prea mare succes) de a implementa o știință adevărată și neutră din punct de vedere moral a comportamentului uman, clasa științelor sociale a devenit scena reprezentărilor politice, în cel mai bun caz, și a îndoctrinării ideologice, în cel mai rău caz. N-a fost, de fapt, o realizare ciudată sau surprinzătoare care să nu se potrivească ambițiilor științifice ale disciplinei.

În clasă, disciplinele ce nu se pot evita când vine vorba despre științele sociale – bogăția și sărăcia, cei puternici și cei lipsiți de putere, libertatea și constrângerea, legalitatea și ilegalitatea, acceptarea și respingerea socială – au o mare încărcătură morală. Dacă dogma de cercetare a disciplinelor este că dimensiunile morale ale subiecților nu reprezintă ceva ce poate fi analizat rațional, rezultatul nu va fi o ridicare din umeri detașată, nihilismul „ultimului om” a lui Nietzsche. Bărbații și femeile de douăzeci de ani nu sunt dispuși să asculte asemenea lucruri plictisitoare. Dacă le lipsesc argumentele, dacă nu sunt instruiți spre analiza rațională a problemelor morale, aceștia vor declanșa un conflict de voință, doar pe baza unor simple afilieri pasionale.

Dar, afilierile nesuținute de argumente sunt combustibil volatil. Iau foc dintr-un impuls – indiferent dacă este vorba despre un impuls emoțional personal referitor la situația etnică, sexuală sau culturală sau despre o simplă reacție la situația reală sau nu a celorlalți, fie că ne sunt apropiați fie că nu – persoane cu care tindem să ne identificăm. Cât despre profesori, parafrazându-l pe Leo Strauss, ei au dat bir cu fugiții când Roma era în flăcări, și se folosesc doar de scuza că nu și-au dat seama că au dezertat și nici că Roma ardea.

Când au de ales între „fapte” și „valori”, tinerii vor alege de fiecare dată, cu inima, „valorile”, la fel și mulți dintre profesorii de vârstă mijlocie. Ceea ce lipsește în opțiunile pe care le oferă academia modernă este o alternativă mai veche care nu a separat „faptele” și „valorile” în încercarea de a înțelege adevărul, atât în ceea ce privește lucrurile care sunt, cât și cele care

urmează să apară. Dar „adevărul” ca posibilitate inter-subiectivă în care cele două perspective se întâlnesc la mijloc, a fost alungat din universitatea contemporană, și „afilierea” față de *ce este adevărat pentru mine* i-a luat locul. Spre deosebire de argumente, afilierea din motive de pasiune nu are nevoie de interlocutor sau de partener în căutarea informației sau a binelui. Are nevoie doar de un ascultător devotat care se supune pe dată cererilor, dându-se la o parte până când pasiunea este consumată și furia potolită – pentru moment. Afilierea pasională atrage atenția și se mândrește cu propria-i autenticitate. Dar din moment ce de obicei are câștig de cauză, de ce n-ar face-o?

Profesorii și administratorii care au fost consternați în ultimul timp de protestele studenților ar trebui să se gândească la măsura în care urmează să primească finalul lecțiilor pe care ei înșiși le-au predat ani buni la rând. Este nevoie de un tip de eros ciudat ca să ajungi să iei viața minții și să te speli pe mâini de responsabilitate – o combinație între detașare și devotament, studiu individual și sociabilitate volubilă, respect pentru părerile tuturor și încredere în înțelepciunea unei singure persoane, concentrare și disciplină pe de o parte, și asumare de riscuri pe de alta. De asemenea, este nevoie de un anumit tip de credință – că nu există niciun adevăr de descoperit, indiferent de cât de mult efort depui în vederea descoperirii lui.

Nimeni nu este un model de urmat perfect; eu, unul, cu siguranță nu sunt. Dar liderii generației mele în universitatea modernă s-au implicat, decenii la rând, în transmiterea către studenți, prin teorie și practică a adevărului, că o afiliere pasională, cu cât este mai zgomotoasă, cu atât mai bine, în special dacă învește un simț al suferinței, va avea rezultate instituționale. Împrumutând limbajul neîndoielnic „de apropiere culturală” a lui Tom Wolfe, vestele antiglonț și-au învățat studenții cum să le vină de hac.

Și, cu excepția câtorva decani și președinți universitari care și-au pierdut funcțiile, sau au fost zdruncinați în alte moduri, nu există niciun motiv pentru care vestele antiglonț să nu fie puse

la zid. Aceștia reprezintă instituția, și o vor face în continuare, supraviețuind cu ușurință protestelor, indiferent de cât de mult are de suferit credibilitatea intelectuală a universității. Protestanții sunt copiii instituției și viitorii ei locuitori, și sunt incapabili să le facă vreun rău celor care au, în prezent, puterea și care se vor împletici, dar nu vor cădea niciodată.

Minoritatea disidenților e cea care va resimți presiunea asupra libertății de expresie, căreia i se va reproșa că au făcut din universitate un mediu „nesigur”, care, în anumite cazuri, vor fi de-a dreptul alungați, iar campusul va deveni monocrom intelectual. Acest lucru va însemna un adevărat rău făcut universității moderne, căutării adevărului care este adevărata *raison d'être* dar și studenților „radicali” a căror singură reușită va fi ca cei patru ani de facultate să nu fie atât de marcanți, adică mult mai confortabili. Cât despre profesorii care i-au convins că educația are legătură cu o viață confortabilă în lume, au de dat socoteală pentru multe.